

Ribes de Freser i Toses volen homenatjar els veïns deportats als camps nazis

Demaran al Memorial Democràtic que s'instal·lin llambordes Stolpenstein en record a aquestes víctimes

Els ajuntaments de Ribes de Freser i Toses, al Ripollès, demaran al Memorial Democràtic que els inclogui en el projecte Stolpersteine a Catalunya (consistent en la instal·lació d'una llombarda creada per l'artista Gunter Demnig) per homenatjar veïns que van ser deportats als camps nazis. Segons un estudi, n'hi hauria almenys sis. Al text de la moció, aprovada per unanimitat al ple de Ribes aquest dilluns i en el cas de Toses al ple d'aquest vespre, també recull que demaran un informe a l'Arxiu Comarcal del Ripollès sobre cadascuna de les víctimes per esbrinar-ne el darrer domicili exacte i localitzar els possibles familiars vius. Tots dos consistoris volen impulsar aquest acte d'homenatge i de recuperació de la memòria històrica.

La moció es basa en el treball de recerca sobre els deportats de la Vall de Ribes als camps de concentració nazis. L'ha elaborat Jordi Pons, doctor en Història i membre de l'Associació Memòria i Història de Manresa. Xifra en almenys sis ciutadans de la vall, de naixement o residència, que van ser víctimes del nazisme. «La investigació continua oberta», remarca l'investigador.

Tots ells van exiliar-se a França el febrer de 1939 fugint de l'exèrcit d'ocupació franquista i de la repressió. Allà, separats de les dones i internats en camps de refugiats, primer, i mobilitzats com a treballadors al servei de l'exèrcit francès, després, foren capturats per l'exèrcit alemany quan el III Reich va envair i ocupar França el maig i juny de 1940. L'acord Franco-Hitler d'agost de 1940 va significar la seva deportació a Mauthausen i Neuengamme, camps d'extermini pel treball.

A mitjans de 1942 quatre dels sis ribatans ja havien mort. Només dos d'ells van sobreviure i van viure l'alliberament del camp per les tropes aliades el 5 de maig de 1945. Dos supervivents, però, que no van poder tornar a Catalunya perquè la dictadura franquista va sobreviure a la caiguda dels altres règims feixistes. A un d'ells, a més, se li ha perdut la pista des de llavors.

Veïns deportats identificats

Els deportats identificats són Pere Bonal Trabal, deportat a Mauthausen l'any 1941. Va morir al subcamp de Gusen el 4.1.42, als 26 anys. Nascut a Ribes de Freser, però de petit ja va anar a viure a Manlleu, on ja li han fet

un homenatge.

Josep Corcoy Surroca, deportat a Mauthausen l'any 1941. Va morir al subcamp de Gusen el 13.1.42, als 27 anys d'edat. Era impressor, casat i amb domicili habitual a Ribes de Freser.

Francesc Guillem Comas, deportat a Mauthausen l'any 1940. Va morir al subcamp de Gusen el 15.11.41. Era nat de Borriana (Castelló) amb domicili habitual a l'antic carrer Pons i Gallarza, 8, Ribes de Freser.

Josep Surroca Bové, deportat a Mauthausen l'any 1941, on mor el 1942 amb 28 anys. Era nat a Dòrria i vivia a la Colònia Recolons, Casa 8, nº 7, actualment, carrer Balandrau.

Josep Pinyol Mayor, deportat a Mauthausen l'any 1941 als 20 anys. Era nat a Ribes de Freser i pagès. Va ser alliberat l'any 1945. La pervivència del règim franquista va impedir que pogués tornar de l'exili. Va romandre a França amb l'estatut de refugiat polític.

I Josep López Gabarrón, deportat a Neuengamme l'any 1944 amb 23 anys. Nascut a Fornells (Toses), vivia a França des de petit. Va sobreviure aquella experiència i va ser repatriat a França, on va viure la resta de vida. El seu fill, Jean-Pierre Lopez, va poder recollir el 2018 els objectes personals del seu pare que s'havien conservat al camp de concentració.

Font del document:

https://www.diaridegirona.cat/comarques/2021/01/27/ribes-freser-toses-volen-homenatjar/1085437.html?utm_source=rs
s